

Het Zijper Landschap

Beschermen van de menselijke belevingswaarde van onze leefomgeving

Postbus 8 1755 ZG Petten
NL12 INGB 0007 7238 17

www.hzl.nl
0226 381287

Het Strand en de Dijk van Schagen

Het strand van Schagen, tussen Camperduin en Julianadorp, vormt een uniek ongeschonden gebied. Dit gebied ligt ingesloten tussen vier beschermde Natura 2000-gebieden. Aan de landzijde zijn dat de gebieden Duinen Den Helder- Callantsoog, nr. 84; Zwanenwater & Pettemerduinen, nr. 85 en Abtskolk & De Putten, nr. 162. De bescherming van de duinen geldt tot aan de duinvoet bij het strand. De westgrens van het gebied De Abtskolk en de Putten ligt bij de Hondsboscheweg. Aan de zeezijde wordt het strand begrensd door het Natura 2000-gebied De Noordzeekustzone, nr. 7. De oostelijke begrenzing van de bescherming van de Noordzeekustzone houdt op bij de laagwaterlijn. Dat wil zeggen dat het strand buiten de bescherming van het Natura 2000 beheer valt.

De vereniging Het Zijper Landschap wil daarom het strand van Schagen voordragen voor de erfgoedstatus. Het strand, met zijn natuurlijke uitstraling, is nog voldoende uniek om in aanmerking te komen voor de lijst van erfgoedgebieden.

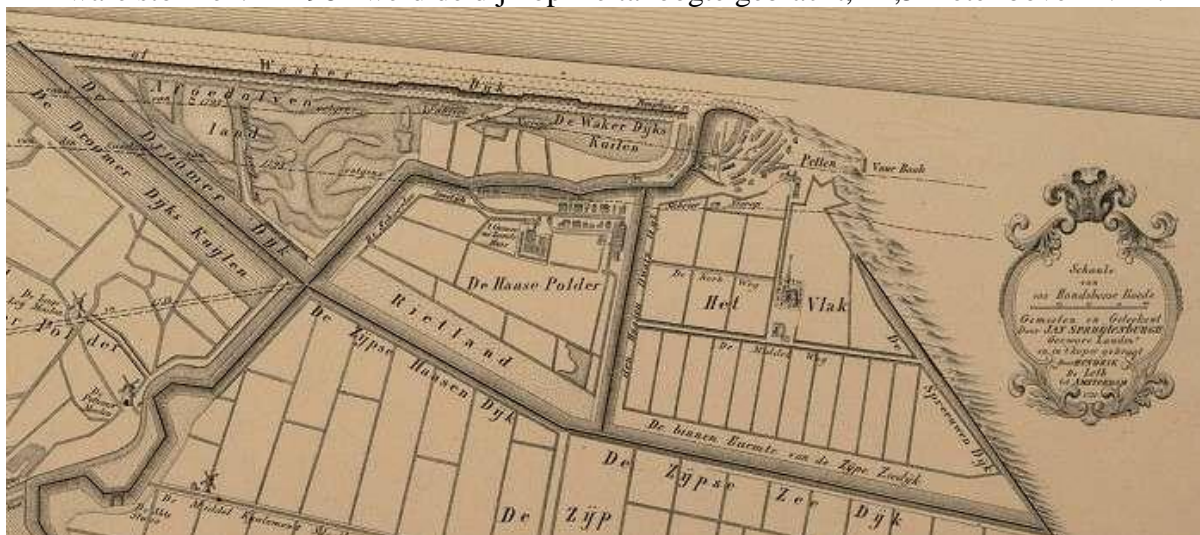
Volgens strandecoloog Gerard Janssen (Zie Schager Courant 18 juli 2015) is het strand een soort vergeten natuur. Door menselijke activiteiten is de druk op het strand zodanig dat het ecosysteem achteruit gaat. Van de ca. 600 soorten beestjes komt slechts een fractie boven het zand uit. Door veel verkeer op het strand wordt de verborgen schoonheid geschaad.

Ook de Hondsbosche en Pettemer Zeewering dienen meegenomen te worden in deze bescherming. Het dijklichaam heeft ons vele honderden jaren beschermd tegen het oprukkende zeewater.

De Hondsbosche Zeewering vormt een geheel met de veel kortere Pettemer Zeewering, het noordelijke uiteinde; samen worden ze aangeduid als Hondsbosche en Pettemer Zeewering. De Pettemer Zeewering werd gebouwd en lang onderhouden door een andere beheerder, hij is hoger en heeft een afwijkend, steiler talud.

In de Middeleeuwen bestond de kust bij Petten uit een duinreep die een kilometer westelijker lag dan de huidige kust. In de 15e eeuw veroorzaakte de Sint Elisabethvloed een doorbraak die een groot deel van de duinreep wegsloeg. De duinen werden nadien hersteld, maar de zee bleef de duinen afkalven aan de zeezijde, hetgeen men compenseerde door zandsuppletie aan de landzijde. Deze flexibele kustverdediging, waarbij de duinreep in de loop der jaren oostwaarts schoof, betekende dat land werd prijsgegeven aan de zee. In de 16e eeuw riep men het opschuiven van de duinreep een halt toe door de aanleg van paalwerken langs de kustlijn, als beschoeiing ter bescherming van de voet van de duinreep, en strandhoofden (strekdammen die haaks op de kustlijn in zee steken). Deze versterkingen konden bij de zeer zware stormvloed van 1570, de Allerheiligenvloed, een doorbraak niet voorkomen. Toen in de 17e eeuw de paalwerken en hoofden in verval raakten, greep men weer terug op flexibele kustverdediging, waarbij de duinreep oostwaarts schoof. In 1880 werd de kwetsbare zanddijk, die sinds eind 18e eeuw op de huidige plaats lag, belangrijk versterkt. De helmgrasbegroeiing op de glooiing aan de zeezijde werd vervangen door een dek van basaltblokken. Deze zeedijk bleek eindelijk bestand tegen

zware stormen. In 1981 werd de dijk op Deltahoogte gebracht, 11,5 meter boven NAP.

De naam van de Hondsbosche Zeewering is ontleend aan een echt bos. Tot aan de Allerheiligenvloed in 1570 was op de plek van de zeewering een duingebied met bos te vinden. Dit bos noemde men het Hondsbosch, een restant van een groter kustbos. De naam Hondsbosch zegt iets over de omvang van het bos. De omvang was 0,1 hectare, dit stond gelijk aan 'een bos ter grootte van een hond', een oude oppervlaktemaat. Zowel de zeewering als het achterliggende gebied vertegenwoordigen cultuurhistorische en landschappelijke waarden en vertellen een verhaal over de wordingsgeschiedenis van dit bijzondere stuk van de kustlijn. Het gebied is een voormalig zeevat en bevat zee-erosiegeulen, welvingen en laagten. In historisch-geografisch opzicht is de zeewering met zijn markante, robuuste en lineaire karakter een belangrijke beelddrager van de geschiedenis van de Noord-Hollandse kustverdediging. Direct achter de Hondsbosche en Pettemer Zeewering ligt een mooie middeleeuwse polder: de Vereenigde Harger- en Pettemerpolder. Een dergelijke scherpe grens, waarbij zee en cultuurland slechts door een hoge zeewering van elkaar worden gescheiden, komt niet veel voor in Nederland. Beide zeeweringen hebben hun eigen historie. De Hondsbosche en Pettemer Zeewering zijn omringd door (streng) beschermde natuurgebieden, waaronder Natura 2000-gebieden duinhabitatypen, Beschermd Natuurmonument en de Ecologische Hoofdstructuur (verder EHS). De polders aan de landzijde van de zeewering worden gekenmerkt door zoute kwel, die onder de zeewering naar het achterliggende gebied stroomt. Hier bevinden zich zilte graslanden, brakke wateren en brak moeras. Brakwatersystemen als deze zijn zeldzaam geworden langs de Nederlandse kust. Het hedendaagse landgebruik is voornamelijk weide.

Het strand en de dijk zijn het waard om beschermd te worden!

HZL vraagt dan ook steun van de inwoners van Noord-Holland om deze gedachte vorm te geven. Mensen die hieraan mee willen werken, kunnen een mail sturen naar hzl@hzl.nl.

Discussie/informatieavond

Bestrijdingsmiddelen en Omwonenden

Dinsdag 10 november 2015 20 uur, Dorpshuis De Uijkijk, Sint Maartensbrug

In Nederland wonen ongeveer 90.000 mensen binnen 50 meter van een bollen- of fruitperceel. Het is onduidelijk hoeveel van deze mensen blootgesteld zijn aan bestrijdingsmiddelen en of ze hierdoor gezondheidsschade oplopen. Daarom coördineert het RIVM een onderzoek naar de blootstelling van deze omwonenden aan bestrijdingsmiddelen. Dit onderzoek bouwt voort op een advies van de Gezondheidsraad en gebeurt in opdracht van de ministeries Infrastructuur en Milieu en Economische Zaken. Het onderzoek wordt gefaseerd uitgevoerd, te beginnen bij omwonenden rond bollenvelden. In 2015 wordt het onderzoek opgezet en de eerste metingen worden vanaf eind 2015/begin 2016 gedaan. HZL wil de inwoners van Zijpe in een vroeg stadium informeren.

Programma:	20.00 uur	Welkom
	20.10 uur	Voortgang van het landelijk onderzoek door dr. ir. Dorien Brunt, voorzitter Klankbordgroep
	21.15 uur	Visie van LTO-Zijpe door Cor de Graaf, voorzitter LTO
	22.00 uur	Sluiting

Eenieder is van harte welkom.